

Gratitude is an Attitude!

תודה רבה

Thanks

偶然也說

danke

gracias

Tacka dig

Без перевода

MERCI

Σας ευχαριστούμε

א דאנק

grazie

מחנה מורשה

תשס"ח

Gratitude is an Attitude!

Call it הכרת הטוב. Call it הודאה. Call it what you want...

We call it this year's theme at Camp Morasha!

Gratitude: gratitude to Hashem, to our parents and teachers and friends, for Israel and America, for our environment and our health, for heroes, and for Camp!

Being grateful is so basic to who we are as Jews; even our name יהודי speaks to this. The term יהודי comes from יהודה whose name was given to him when his mother Leah Imeinu said: 'הפעם אודה את ה'. We learn gratitude from Eliezer, the servant of Avraham Avinu, who bowed in appreciation when he realized that his mission was completed and that Rachel would be the wife of Yitzchak. Says Rashi, (בראשית כ"ד: נ"ב) וישתחו ארצה - מכאן שמודים על בשורה טובה.

What does it mean to be grateful? How do we express gratitude? Why is it sometimes so hard to say thank you? How can we help our campers learn to be more appreciative for all the good and all the blessings that are part of their lives?

This summer, a lot of our programming— formal and informal— will focus on our theme.

A lot of what you do as a staff member can help teach our campers the importance of הכרת הטוב. This sourcebook provides a potpourri of sources to help you think about what gratitude means. Oh, and *thanks* for doing your part.

Remember: Gratitude is an attitude!

Rabbi Mark Dratch

Who was the first person to show gratitude?

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ז עמוד ב

ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: מיום שברא הקדוש ברוך הוא את עולמו לא היה אדם שהודה להקדוש ברוך הוא עד שבאתה לאה והודתו, שנאמר (בראשית כ"ט) "הפעם אודה את ה'".

מדרש תנחומא, פרשת ויצא, סימן ט

"ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את ה'", למה לא אמרה בראובן ושמעון ולוי ובכלם הודיה? אלא ביהודה משל לכהן שיצא לגורן ליטול תרומה ומעשר ובא בעל הגורן נתן לו תרומה ולא החזיק לו טובה נתן לו מעשר ולא החזיק לו טובה לאחר שנתן לו כל מה שהיה ראוי לכהן ליטול עמד בעל הגורן והוסיף לו מדה אחת של חולין החזיק לו טובה ונתפלל עליו, אמרו לו למה כשנתן לך בעל הגורן התרומה והמעשר לא החזקת לו טובה ועכשיו על מעט מדה אחת של חולין החזקת לו טובה, אמר להן הראשונות התרומה והמעשר שלי הן ושלי לקחתי אבל אותה המדה שהוסיף לי משלו לפיכך אני מחזיק לו טובה, וכך אמרה לאה שנים עשר שבטים עתידין לעמוד מיעקב והרי אנו ארבע נשים אנו ראויות לילד שלש לכל אחת ואחת שלש שילדתי כבר חלקי הן עכשיו כשהוסיף לי בן רביעי על חלקי בודאי הפעם אודה את ה'.

Why didn't Leah say "thank you" when she gave birth to Reuven, Shimon and Levi? What does this teach us about the meaning of gratitude?

Gratitude is fundamental to Torah and Mitzvot!

Saadia Gaon- Emunot ve-De'ot, Ch. 1

Logic demands that whoever does something good should be repaid— either by means of a returned favor or by means of thanks. It was necessary for the Creator to command His creatures to serve Him and thank Him for having created them. (What mitzvot are motivated by the טוב?)

Ch. 3

...reason calls for gratitude to God for His kindness, but it does not define how this gratitude is to be expressed or at what time or in what form it is to be shown. That's why there was, therefore, need for messengers (prophets) who defined it and designated it as prayer and assigned certain set times and gave it a particular formula and posture and direction.

Did you know that one day all prayers and sacrifices will be done away with except for הודאה?

ילקוט שמעוני תהלים - פרק ק - רמז תתנד

בואו שערינו בתודה. ר' פנחס ור' לוי ור' אחא בש"ר מנחם דמו גליא כל התפלות בטלות וקרבת תודה לעתיד לבא וההודאה אינה בטלה. כל הקרבנות בטלות וקרבת תודה אינו בטל שנאמר "אשלם תודות לך" שתי תודות כנגד תפלה ונגד הקרבן, וכן הוא אומר "קול ששון וקול שמחה קול אומרים הודו את ה'" הרי תפלת ההודאה. מביאים תודה בית ה' הרי קרבן תודה. "הודו לו ברכו שמו" הרי תפלת ההודאה, מה כתיב אחריו ("הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו) כי טוב ה' לעולם חסדו".

Honoring our parents is a way of showing gratitude for all that they have done for us.

Why is **כבוד אב ואם** considered the most difficult mitzvah to perform? Why does **כבוד אב ואם** run against human emotions? The Rishonim tell us that the basis of the mitzvah of **כבוד אב ואם** is the concept of **הכרת הטוב** -- showing gratitude. We, as human beings, do not like to show gratitude. Showing gratitude to someone is acknowledging that we needed that person. Our egos do not want to let us believe that.

We want to think that we are independent and can do things ourselves. To show appreciation means that the other person was needed. Even if it is possible to show appreciation to a stranger and say "Thank-you" for an occasional favor, appreciating parents involves dealing with the fact that, in essence, we owe everything to our parents. Our very life was dependent on them. That is difficult to admit. It is difficult for us to say, "I owe you everything." That is why **כבוד אב ואם** is

is "חמור שבחמורות" -- because it goes against everything that we would like to believe.

from *Sefer Shemen Tov*

"To me, being Jewish means having help in answering life's most fundamental questions, such as, 'How did I come to this place?' and 'Now that I am here, how should I live.' My faith, which has anchored my life, begins with a joyful gratitude that there is a God who created the universe and then, because He continued to care for what He created, gave us laws and values to order and improve our lives."

Senator Joseph I. Lieberman

Which four people must say "thank you" by reciting **הגומל**? Why these four? **ברכת הגומל** Who else recites this **ברכה**?

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: ארבעה צריכין להודות - יורדי הים, הולכי מדברות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים, ויצא. **יורדי הים** - מנלן? - דכתיב: (תהלים קי"ז) "יורדי הים באניות וגוי המה ראו מעשי ה'"; **הולכי מדברות** - מנלן? - דכתיב: "תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו ויצעקו אל ה' ויזריכם בדרך ישרה, יודו לה' חסדו." **מי שחלה ונתרפא** - דכתיב: "אולים מדרך פשעם ומעונתיהם יתענו כל אכל תתעב נפשם וגוי, ויצעקו אל ה' בצר להם וגוי, ישלח דברו וירפאם וגוי, יודו לה' חסדו." **מי שהיה חבוש בבית האסורין**, מנלן? - דכתיב: "ישבי חשך וצלמות וגוי, כי המרו אמרי א-ל וגוי, "... מאי מברך? - אמר רב יהודה: ברוך גומל חסדים טובים.

How can we ever repay 'ה for all of His חסד?

ילקוט שמעוני תהלים רמז תתעה

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו." אין לישראל ממה שישלמו להקב"ה, אלא הודיה בלבד על כל טובה שהוא עושה להם... וכן הוא אומר "טוב להודות לה'. כי לעולם חסדו, זו התורה שנתן להם לישראל שנקרא חסד, שנאמר "ותורת חסד על לשונה", וכן הוא אומר "חסדי ה' כי לא תמנו." משלו משל למה הדבר דומה, לבעל בית שהיה מלוה לכל בני עירו, והיו בני עירו אומרים זכור אותו בעל הבית לטובה, שהוא נותן לנו כל צרכנו בימות הגשמים, אלא שהוא נוטל ממנו שלש סלעים רבית בימות החמה, בא אחד ואמר אני נותן בסלע, הניחו את הראשון ומודים לפני, בא אחד ואמר אני נותן חנם לא לזה נאה להודות שהוא נותן חנם, הוי "טוב להודות לה' כי לעולם חסדו. יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו." לא נאה על אדם לומר על עצמו שהוא טוב אלא אם יהיו אחרים מעידים בו, ומי מעיד בהקב"ה ישראל, "יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו."

During the Yom Kippur war, all of UJA's money was going to the war effort, and the Yeshivot in Israel were suffering. So the Vaad Hayeshivot put together a committee to go to the Joint Distribution Committee of the UJA to convince them of their need. The committee sent Rav Moshe Feinstein, ז"ל, and the Rav, Rabbi Joseph Soloveitchik, ז"ל.

The Rav said: Gentlemen, I owe the JDC a great debt of gratitude. In World War I, I walked past a yeshiva in Poland, and heard the kids singing, "Gott zu danken Uncle Sam." Why? Because of the sacks of cocoa that the JDC had sent. That was the first time I ever had chocolate milk, was from that cocoa. When I was a child, I thought all Gemaras were old and ripped, with pages falling out. Once we went to visit my uncle Velvel, the Brisker Rav, ז"ל. At some point, he sent me into the next room to fetch a Gemara. I went, and couldn't believe my eyes: new Gemaras, freshly printed, clean, whole. I looked in the flyleaf, and there it said, 'Presented to the Rabbis of Eastern Europe by the Joint Distribution Committee.' Ever since then, I have wanted to thank you for showing me that there could be new Gemaras."

After that, there wasn't a dry eye in the room. One of the JDC men pulled out a gold pen, and said, "Whatever you want, Rabbi, we'll give it to you."

To educate yourself for the feeling of gratitude means to take nothing for granted, but to always seek out and value the kind that will stand behind the action. Nothing that is done for you is a matter of course. Everything originates in a will for the good, which is directed at you. Train yourself never to put off the word or action for the expression of gratitude.

Albert Schweitzer

As we express our gratitude, we must never forget that the highest appreciation is not to utter words, but to live by them.

John F. Kennedy

What does "thank you" really mean?

הכתב והקבלה על ויקרא פרק ז פסוק יב

(יב) אם על תודה. לרשד"ל לשון הודאה שבלשון חכמים הנאמר לענין החזקת טובה לענין הלל ושבח אינה ההוראה העצמית, אמנם נמשך הוא בצד מה מענין הודה שבלשון מקרא, כי בלשון מקרא ענינה בעצם וראשונה הכנעה (surrender, subservience), כי שרש הודה הוא ידה וענינה נתינת יד, ולשון נתינת יד מורה בלשון המקרא הכנעת עצמו לרצון אחרים, ומן הענין הזה מצרים נתנו יד, נתנו יד תחת שלמה (עמ"ש לעיל בשמות בפ' ונתתי את ידי במצרים), וכן ענין הודה משמעותו הכנעת עצמו לעבודה, כאשר הוא ענין נתינת יד כי ממנו לוקח, ולזה כורעים במודים כי טעם מודים אנחנו לך נכנעים אנחנו לעבודתך, ואצל דבור כזה הכניעה ראוי, וכניעה המכוונת במלת הודה היא מפני הכרת מעלת האדון עליו לא מיראה ולא מתוחלת, והשם הנגזר מן הפעל הזה הוא תודה וענינו הכנעת עצמו לרצון אחרים ... "אחלצך ותכבדני" כנגד התודה, והנה אין להכחיש כי הזבח הזה הוא כולל ענין החזקת טובה כעל כל אשר גמלנו ה', ואמנם איך יכלול לשון תודה ההוראה הזאת הנה הוא מפני שהזבח הזה הוא מכיר בלבו כי חסד חנם עשה לו האלהים בלי שיהיה הוא ראוי לכך והנה הוא משפיל ומכניע לפניו כטעם קטנתי מכל החסדים:

What is the difference between praise and gratitude? According to Rabbi Joseph B. Soloveitchik, praise can be said from afar. I can speak to a third party and praise God. But thanks can only be given to the one being thanked. Hence, all of Hallel — Psalms 113-118 — is said with a nice נוסח, a nice cantillation; only for הודו, the verses of thanks, is there a specific custom cited to *sing* them. Likewise, although all of פסוקי דזמרה the daily prayer of praise must be said slowly and carefully, only the paragraph of thanks לתודה should be *sung*.

שו"ע אורח חיים סימן נא

(ט) מזמור לתודה יש לאומרה בנגינה שכל השירות עתידות ליבטל חוץ ממזמור לתודה: